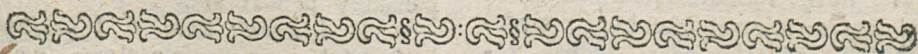

GAZETA WARSZAWSKA.

WE SRZODĘ, Dnia 9 Października Roku 1793.

WIADOMOSCI KRAIOWE.

LITWA.

POWIAT GRODZIENSKI.

2 Grodna. Sessya Seymowa, dnia 2.
Października we Srzodę.

Sessya Seymowa dnia 5 Października w Sobotę.

Po zagaieniu Sessyi wniesiony był Projekt i w Prawo zamieniony, aby Kommissye Skarb: O. N. Krolowi Jmci wypłacały każdego pierwszego dnia miesiąca przed wszystkimi innemi wydatkami summy; Koronna 136.250 zł: Litewska 93.760. a to zaczawszy od dnia 1. Września Roku bieżącego. Sessya solwowana na Sobotę.

Dnia dzisieyszego po zagaioney Sessyi, różne były podawane Projekta względem reformy Woyska, jako to Projekt zalecający Deputacyi, aby Etat woyska nie mniej od dwunastu, a nie więcej nad piętnaście tysięcy woyska uformowała, który przeczytany wraz z innemi *ad deliberandum* wzięty; potem Sessya solwowana do Poniedziałku.

15/250
9/3760
~~12/250000~~
18

ZIEMIA WARSZAWSKA.

Z Warszawy dnia 9. września.
Kommissya Teperowska wyznaczywszy termin reasumpey i czynnościom swoim na dzień 7. Października, R. b. z okazji na Seymie teraźniejszym Grodzieńskim d. 27 września zapadłego

prawa względem Bankow, i wyzna-
czoney tymże Prawem Kommissyi ban-
kowej, na terminie wyżey wspomnio-
nym nie zjechała się, i ciągu aktu swo-
iego nie rozpoczęła.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

ANGLIA.

Z Bruxelli dnia 16. Września. Po
przyściu tu listów z Londynu roze-
fzła się wieść, że Xże Richmond, i
Lord Howe w padli w niełaskę u Dworu,
pierwszy, iż w przygotowaniu
transportu artylleryi do oblężenia Dun-
kierki opuszczał się, drugi, iż z tak
wielką flotą same tylko krążenia czyni-
ł i flotę Francuzką oszczędzał,
lubo częste miewał sposobności wyda-
nia batalii, w spokojności jednak zo-
stawał, te wieści potrzebują potwier-
dzenia.

Z Londynu dnia 17. Września.
Hefrowie, którzy przy dobyciu Mo-
guncyi byli na żołdzie Krola Pruskie-
go, będą od tąd płaceni od nas, również
2000 wyoska Margrabiego de Boden,
naszym kosztem utrzymywane będą.

FRANCYA.

Z Liworny d. 4. Września. Gnrals
Carteaux w 4000 Marsylią (*) odebrał,
kontrarewolucyinych tam wygubił, y
więzienia wszystkie pootwieral, wy-
i wazy Xcia de Orleans i innych z
nim obwinionych, którzy w swoich
aresztach zostali. Toulon gdy się o
tym przypadku dowiedział, z boiaźni
zł czonym flottom Angielskiej i Hisz-
pańskiej póddał się.

Z Liworny dnia 6. Września.

O odebrany przez flotę Angiel-
sko-Hiszpańską Toulonie, donoszą ie-
szeze następujące okoliczności. Dla
zabezpieczenia się w tym Mieście
zaraz Anglicy więcej niż 3000 Ja-
kobińców tam aresztowali, z których
statkami 1000 osób do Barcellona
wysłano. Z dwuch kommissarzow Kon-
wencyi w Toulon zastanych, którzy

(*) Marsylia dawne i mocne Miasto nadmorskie w Prowancyi, naybogatsze
nayhandlownieysze, i nayludnieysze w tey Prowancyi mające dobry port. Za-
wafze było stawne przez swoy handel, przez politykę mieszkańców, i sposobność
ich do nauk. Ludwik XIV. wystawił tam w roku 1660 Citadelę i Fortecę końcem
trzymywania na wodzy mieszkańców, którzy do wolności wdychali. Znajduie się
tam wiele domow pięknych. W roku 1720. wielką kleskę w ludziach przez powie-
trze poniosło, które sprowadził okręt przybyły z Seyde. Oyczyzną jest de Py-
theas sławnego Astronoma i kilku innych uczonych ludzi. Leży blisko morza
Srzodziennego. Sześć mil od Aix, 12 od Toulonu, 169 od Paryża.

obydwa na śmierć Ludwika XVI. wotowali. Freron na kracie chustkę założywszy obiesił się, drugi w tym momencie gdy miał być aresztowany w łep sobie zapalił, &c &c. Admiral Hood rąkie poczynił rozporządzenia, że w przypadku przynuszenia Anglików do cofnięcia się z ramtąd flota Francuzka zabrana, w 6 godzinach spalona, a port, Arsenał, i Magazyn cały zniszczony zostanie.

Z Paryża dnia 11. Września. Uczyniono Konwencyi urzędowe doniesienie o zupełnym zniszczeniu Wyspy Dominiki, gdzież uderzeniem w dzwoony, wszyscy biali ludzie wyrzniętymi zostali. Bronią ieszcze Francuzi niektórych kolonii teyże Wyspy, nie zdołają jednak utrzymać się bez pomocy Europy, Obowiązano Deputacją powszechnego bezpieczeństwa i Ministra marynarstwa aby obmyśliłi w tey mierze nayroztropniejszye frzdoki.

Kazano popieczętować wszystkim Bankierom papiery i one wyexaminować iezeli nie mają iakiey komunikacyi z Potencyami woiującemi z Francją.

Z Durlach 13 Września. Wczoray przy Lauterburg (**) krwawa zaszła potyczka, w 6000 napadli Francuzi na korpus częścią z Cefarskich częścią z Rzeszy Niemieckiey żołnierzy złożone. Regimentowi Cefarskiemu Manfredyni i Thurn naybardziej dokuczono, ponieważ przez cały dzień właśnie, w ogniu nieprzyjacielskim znajdowały się, nieprzyjaciel jednak cofniony został. Od Regimentu Manfrediniego legło 7 Officerow. Francuzi dosyć ludzi potracili. Wczoray po południu do Lazaretu tuteyższego przywieziono ranionych 80. a dziś już

wiozą znowu 150. O tey famey potyczce z Karlsruhe dokładniej zapewniają, iż za Lauterberg około 20000 Francuzow z 50 armatami znajdowało się, ci dwiema kolumnami pokazali się, jedna przez *Hachenbach* druga przez *Bickelberg* y zaraz na korpus Szwabskiego Cyrkułu, i woluntaryuszow Cesarskich uderzywszy, odpedzili ich, a Cefarskich retteruiących się opasali, jednak za przybyciem rychłym znacznego sukursu, uwolnieni zostali, a po żwawym potkaniu się, nieprzyjaciel do swoich linii musiał się powrócić. O liczbie zginionych Francuzow wiedzieć nie można, lecz ma być nie mała. Austryakow strata także ieszcze nie iest dokładnie wiadoma, ale ma do 1400 ludzi w zabitych i ranionych wynosić.

Z Paryża dnia 13. Września. Z kwatery główney Saumur pisze Generał Rossignol że Royalistow z stratą 150 ich ludzi z stanowiska *Erigny* odpedził, i komunikacyą zamkniętą między *Pont de Ee* i *Brisac* znowu otworzył.

Garnizon Moguneki dnia 7. t. m. do Nantes wszedł. Dnia 9. t. m. Generał części woyska wystąpić rozkazał, aby stanowisko Royalistow *St Pere* 8000 ludzi i mocną artylleryą dobrze opatrzone, atakowane było, rzeka od morza z ich strony wielu statkami była napelniona. W tym Porucznik Tarie, Kommandant jednev straży z 5 ochotnika zrzucalią suknie, biorą pałasze w zęby, skakalią w rzekę, i odbieralią różne promy i krypy, a w tym momencie rzucalią się w oneż Patryoci, przewożą się, odważnie wpadalią na Royalistow, rozpędzalią, i wszystkich, którzy kuli ufzli, mieczem kładą. Stanowisko to odebrałszy Patrioci

(**) Lauterburg miasteczko Francuzkie w Alfacyi nad rzeką Lauterem o pół mili tylko od *Renu* Mil 10 od *Strazburga*, zdobyli go byli *Austryacy* R. 1744. Między tym *Miasteczkiem* i *Weissenburgiem* znajduią się dawno starne ołopy,

wieś blisko będąc spalili. Armat 7 odebrali, i więcej niż 500. wozow zdobyli. Tym zwycięstwem komunikacya między *Nantes* i *Rochelle* przywrocona. Teraz Gnrat *Dubayet* z całą armią rozpocznie operacye przeciw Royalistom.

General Dagobert pisze z wschodnich Pireneów że Hiszpani w 5000 piechoty i 40 kawaleryi na nasz oboz około *Onelle* napadli, lecz po dwugodzinney utarczce, całkiem do nieporządku przyprowadzeni przymuszani zostali, bagazy, ammunicyi, i armat, i haubic odstąpić. Wzięto ich 300 w niewola, między którymi officerow 32. i General ieden znajdował się. Kommenderujący ich General został na placu. Woysko nasze tylko z 2000 było złożone.

Couthon Kommissarz w armii przed Lyonem, donosi że Departement *Puy de Dome* więcej niż 50000 ludzi przeciw Lyonowi chce stawić, i że 2000 już do *Aubert* nadejścięto.

Adjutant Generala *Houcharda* przywiozł Angielską Chorągiew z literami G. R. (*Georgius Rex*) wyfzytemi.

Garat w piśmie swym wydanym donosi o Królowey następnych okolicznościach. Królowa w staie o 7 ranney: a o 10 godzinie wieczorney kładzie się, dwoch Gendarmee na straży usiebie będących nazywa *Mesieur*, a służebną *Madame*, urzędnicy Policyi mówią *Madame* do Królowey, z dobrym iada appetytem: z rana czekoladę piła, i bułeczkę zie, w obiedzie zupę, mięso, kurczęta, lub też kotlety baranie, piła tylko wodę, chce w tym matkę swoją *Maryą Teresę* naśladować, która wina nie piła. Nie czyta już książek o rewolucyi Angielskiej, ale podroże młodego *Anacharsis*. Oczy są zaczerwieniałe, wlosy wyplwiałe: poyrzenie iey jest upokorzone, lecz powaga powierzchowna ieszcze za-

wsze Królowa, lubo pokoy iey dofyć jest niewygodny, ona się na to nie uskarża, służebna wiele okazuje dla Królowey względności. Niedawno Królowa żądała melonu, służebna poszła do przekupki sobie znajomey, i prosiła o naylepszy, oświadczaiąc że to dla Królowey; spytana przekupka o cenę; odpowiada, powiedz Królowey, że mnie to mocno kontenować będzie, kiedy Królowa z takim go ięsz będzie appetytem, z jaką chęcią ja go posyłam. Strażnik Policyi do niost radzie powszechney, że zegarek i niektore kosztowności są pobrane Królowey. Rada powszechna kazała przybić natychmiast protokół tych rzeczy publicznie, dla przekonania, że wszelką ma baczność około Królowey; rzeczy są następane: pierścień złoty, pierścień z kamieniem, pierścień amaliowany i ieszcze ieden, zegarek z repetycyami, rozmaite złote pieczątki, jedna z napisem: *miłość i uierność*. Medal złoty z złotym lancuchem. Na wszystkich tych rzeczach są różne cyfry, litery, i Hieroglifiki, końcem spisane go protokołu, napisano i służebną z *Imienia Katarzyna Harel*, Garat zaś w swoim doniesieniu zowie ją *Mordel*.

Ow pierwszy urzędowny obrońca Ludwika XVI. *Malesherbes* wzięty do arefztu.

Z Obozu przy *Weybelskirchen* dnia 14 urzędnia. Lubo korpus Generala *Kalkreut* onegdaj nieprzyaciela cofnęło, usiłował on iednak dziś na nowo atakować nasze Woysko, aby pagorki od *Neukirchen*, to bardzo go interesujące stanowisko opanował. Tym końcem dziś z rana dwiema kolumnami całą siłą uderzył na nas, pierwsza może do 12000 zebrana odpędziła forpoczty nasze, i postawiła się na pagorkach od *Spießsen* w 6 batallionow, 18 armat, i mnostwo k waleryi, żywo do nas dawała ognia, i chciała pa-

gorki z drugiej strony Spiessen zająć. Lecz gdy Generał Kalckreut rozporządzenie czynił uderzyć razem na obydwu nieprzyjacielskie skrzydła, w tym momencie nieprzyjacieli cafać się począł, a wojsko nasze ścigając za nim, nie małą w zabitych rannych i niewolnikach sprawiło mu stratę. Toż samo i drugą potkało kolumnę.

Z Paryża dnia 16 Września. Richard Dozorca więzienia *Conciergerie* z synem swoim do więzienia *Magdalene* a żona jego do *S. Pelagii* więzienia zaprowadzeni iż Królowey do korespondencyi mieli dopomagać.

Dnia 12. t. m. innych więzienia *de Templ* wyznaczono Kommissarzow, familia Królewska teraz tam ma na straży Sankulottow.

Wczoray tu przybył dawny ow Prezydent Paryzki *Bailly*, zaraz do więzienia *Magdalene*, a wieczorem był przeprowadzony do *Conciergerie*. Wiadz jego do Paryża dość podobny był do owego, iaki w Ru 1789. za jego rozporządzeniem miał ow Intendent Paryzki *Berthier*. *Bailly*, iak ow, biednym iechał wozkiem, od tych co go schwytali i od 15 konnych eskortowany. Lud przebiegał się przed nim, iak przed owym *Berthierem*, szdyżił i naśmiewał się z niego wołając: do *Gillotyny!* nie zabawem.

De Seze, Adwokat Ludwika XVI. dla uyscia arefztu, do Londynu ujechał, jego papiery popieczertowano.

Syn *Custyne* do Opactwa przeprowadzony, Gnral *Tunk* po wysłuchaniu go inkwizycyi tamże dostał się. Na zarzut, iż on przez swoją czterodniową przy armii niebytność iey zguby około *Chantannay* był przyczyną, odpowiedział: prawda że przez 4 dni przed tym przypadkiem przy armii nieznaydowałem się, lecz Kommissarze temu winni, którzy mnie na 4 dni przed tą akcyą kommendę odjęli. *Tunk*

nosi krzyż Maltański, krzyż Ludwika, y więcęy orderow; w różnych kontraktach pisał się iuż Xiążęciem, iuż Grafem, chociaż w naydalekszy sposob, nawet do klasy Szlacheckiey nie należał. Gdy go Kommandantem obierano, w Konwencyi zapewniano że był synem Tkacza iednego.

Listy z *Bruntrut* donoszą, że w Departamencie *Mont Terrible* powstała kontrarewolucya bardzo gr:żna; 800 buntownikow ważne stanowisko zajęli byli, ale iuż rozproszeni. Generał *Cickemeyer* Insurgentow rozpedził, oboz im zabrał, ammonicyą i wszystko.

Ponieważ Kantony Szwaycarskie zdaia się niedotrzymywać Neutralności, jak listy z *Alfacyi* donoszą, więc przy odnogach *Renu* około *Hünningen* w poł drogi ku *Besançon* ma być założony oboz.

Miastu *Toulon* wody zrodłowe są przez nasze woyska odebrane; Obywatele tameczni z Anglikami sprzymierzeni już uczynili iedną wycieczkę, ale ze stratą nazad odpędzeni.

Po owym sławnym zwycieztwie przez Francuzow otrzymanym pod *Dunkierką*, *Gazety* zagraniczne ieszcze nie przestają donosić o okolicznościach po nim zdarzonych, dla Francuzow korzystnych. *Gazeta Deux-ponska* pod artykulom z Paryża d. 17. Września obszernie o nich donosi tu w krotkości kładą się.

Houchar pod datą 13 pisze: że *Werwyck* iest wzięty; 40 armat i bagaże tam zabrały woyska Francuzkie. Reprezentant *Chaslet* został w tey potyczce ranionym: tudzież że w *Menin* 1,200 niewolnika wzięto; po między temi kilku iest Generałow.

Generał *Beru* tegoż dnia pisze z *Menin*: że nie tylko *Werwyck* i *Menin*: ale wszystkie stanowiska z brzegu rzeki *Lys* są zabrane: i że nieprzyjacieli do *Brouges* i *Courtray* w naywiększym nieporządku umkną.

Inne depesza czytane na Sessyi Konwencyi Narodowej dnia 15 i 16.

General *Rozsignol* pisze z *Sumur* pod dniem 14. i donosi o różnych okolicznościach zaszłych.

„Na gwałt we dzwon wszędzie bii: Obywatele uzbraiają się: 150 tysięcy już się złączyło. Nieprzyjaciel nas atakował lecz natychmiast w rozsypkę iść musiał: potyczki zachodziły pod *Douay*, *Fouan* i *Evaux*: dwakroć zwyciężyliśmy: o ostatnim nie mam jeszcze raportu: ani o stracie swojej; ani o nieprzyjacielskiej nie mogę jeszcze donieść: gdyż dotąd go ścigają nasi: drogi wszystkie są trupami naszych nieprzyjaciół zawalone. Żołnierze bardzo wiele dokazują: tak garnizon *Moguncki* przez swoje doświadczenie, jako też i inni przez swą waleczność.

Minister wojenny donosi: że d. 6 Września o 20 mil od *Wyspy d'Ouesant* Okręt Francuzki napotkał kutere Angielską: zaszła potyczka: maytkowie nasi wpadli na nieprzyjaciela: jeden dizarmuie Kapitana; i kutere zabierają.

Konwencya dekretuje: ażeby Minister wojenny awansował maytkow: którzy się dystyngwowali przez swą odwagę.

Z *Paryża* dnia 17. września. Konwencya Narodowa dnia 15 t. m. dekretowała; iż wszyscy Generałowie i Kommandanci Woysk Rzpltey tak morskich iako i lądowych, w dalszy czas wszystkie prawa ludzkości przyjęte od ludu Francuzkiego tudzież poznana wartość i szacunek wolności obcym Narodom ani tłumaczone; ani wpaiane poniewolnie nie były. (Brabantczykowie i Kraie nad *Renem* tych prawideł ludzkości dosyć poznali ciężary) lecz tak się mają sprawować z nieprzyjaciółami Francyi: jako Mocarstwa skombinowane z Obywatelami Francuzkimi i wszystkimi podbitemi

Kraiami i osobami, postępować należy podług zwyczajnych Praw wojennych.

Z *Bruxelli* dnia 19 września.

Po zaszłej potyczce dnia 16 t. M. między w yskiem Francuzkim i Generalem *Beaulieu Cortryk* znowu jest w rękę naszych. Dnia 16° Francuzi przybywszy do *Furnes* magazyny od woysk skombinowanych porzucone zabierali: do czego im obywateli pomagali, zwołując do *Dunkierki*.

Do *Ostendy* 3000 woyska Angielskiego przybyło; i natychmiast za *Xciem de Forck* do pozbieraney znowu armii rozproszony pomaszzerowało.

Xże de Forck armaty pod *Dunkierką* zostawione pozagwożdżał.

Wyżey *Dunkierki* przybyła flotta Angielska, i na Francuzkie Szalupy potężnie strzelała.

Xże d'Orange ledwie co umknął z rąk Francuzkich: w płaszczy i w kluboku *Hazarskim* wyfzedł z jedney strony wsi, gdy drugą Francuzi wchodzili.

Przyprowadzeni tu są dowodzey, tumult w *Gent* wszczynający pod zbliżanie się Francuzow do tego miasta. Już tam spokojność znowu panuje.

W hystoryi dziejów ludzkich mało znajdziemy przykładów Woien tak krwawych, i z tak okrutną zapalczywością, iako się teraz dzieje przy granicach naszych, niemasz dnia, któryby nie był pamiętny z bitwy krwawey.

z *Głowney Kwatery Bermerain*.

Dochodzący wiadomości naszej raport, uwiadomia o znaczney potyczce zaszłej w tych dniach.

Dnia 13 t. m. Armia Francuzka obozująca przy *Little Armentie*, i *Bailleul* atakowała korpusy *Hollenderskie*: przyszło do krwawey batalii, nieprzyjaciel zawsze wzmocniany świeżym woyskiem odnawiał potyczki coraz z większą zapalczywością, ogień nie-

przyacielski z liczney i ogromney artylleryi był potężny, a naybardziejziej zmierzający ku *Messieur* i *Menin*.

Hollendrowie do ostatka się bronią, bili się z naywiększą odwagą; lecz mocy więkzey nieprzyacielskiej ustępując, cofnęli się po dość długim opieraniu się. Nayprzed poczty przy *Messines*, *Warniton* i *Combines*, a potem w *Werwick* i *Menin* stojące, a nakoniec całe wojsko Hollendrow z znaczną stratą ludzi i kilku armat do *Curtray* pomaszerowało. Feld-Marszałek *Beaulieu* zasłaniał tę retteradę, i sam nakoniec był przymuszonym do obrania stanowiska przy *Kolleghem* y *Bellegem*.

Z *Hannoweryi* dnia 21. września. Donoszą tu, że Francuzi już się ku *Gandawie* (***) i *Bruges* (****) posunęli.

Wypis z *Listu z Hagi* d. 21. września. Xże de *Orange* dnia 15 t. m. Kwarterę w *Gent* założył. Strata Hollendrow w ostatnich potyczkach nie jest tak znaczna, iak udawano, gdyż się wielu teraz poznaydowało, ktorych za zginionych miano, *Herabia Golowkin* Pułkownik gwardyi Szwaycar: zebrał 5000 rozpierzchnionych pomiędzy *Ipern* (****) i *Sluis*, (*****) a Pułkownik *Konstant* reg. z Regimentu 2500 do *Gent* przyprowadził dnia 17. Nasza cała strata, którą mniemano że do

(***) *Gand*, *Gandawa* wielkie i piękne Miasto w *Flandryi Austryackiej*, z *Fortecą* od *Karola V.* dla utrzymywania mieszkańców od buntu wystawioną. *Domowa* wiele, i wspaniałych. *Stawne* Traktatem zwanym *Pacyfikacyą Gandawską* która roku 1576 stała się. *Dobyt* go *Ludwik XIV.* roku 1678. i urocil go *Hiszpanom* mocą traktatu *Nimegskiego*. Xże *Walborough* opanował go R. 1706. a *Francuzi* znowu odebrali roku 1708. *Karol V.* tam się urodził. Leży przy zbiegu *Rzeki*, *Lis*, *Liwe*, i *Moer*, które różnemi kanałami dzielą Miasto, na 26 wysp. *Mil* 9. od *Antwerpji*, 12 od *Maliny*, 10 i pół od *Bruxelli*, 12 od *Middelburga*, 66 od *Paryża*.

(****) *Bruges*, piękne i wielkie Miasto w *Flandryi Austryackiej*, w którym na wielkim placu znajduje się dom wystawiony w roku 1411. gdzie się bezpłatnie edukuje, i 130 sierot podług sposobności każdego. W tym Mieście *Filip le Bon* Xże *Burgundyi* postanowił order złotego *Runa* w roku 1430. *Hollandrzy* bombardowali go w roku 1704. *Poddało* się *Potencyom* sprzymierzonym w roku 1706. *Francuzi* odebrali 1708. *Znowu* *Potencye* sprzymierzone odebrały go w roku 1709. a *Francuzi* odebrali go nazad ro u 1745. Jest to *Oczyzyna* *Jana de Bruges*, który wymyślił sposób malowania pod olej. Leży nad pięknym kanałem, w pięknej równinie, o trzy mile od morza, 4 od *Ostendy*, 8 od *Gand*, 12 od *Dunkierki*.

(*****) *Ipra* piękne obronne i znaczne Miasto w *Flandryi Austryackiej* *Francuzi* dobyli go R. 1778. i trzymali aż do *Traktatu Utrechtskiego*; odebrali go znowu R. 1744. Było to niegdyś wielkie, bardzo ludne i bardzo handlowne Miasto. Leży w zyzney i pięknej równinie nad rzeką *Iper*. *Mil* 5 od *Courtrai*, 6 od *Nieuportu*, 9 od *Dunkierki*, 6 od *Lille*, 58 od *Paryża*.

(*****) *Sluis*, albo *Ecluse* Miasto obronne w *Niderlandzie Hollenderskim* w *Flandryi*, i portem dziwnie wygodnym, i słuzami. *Anglicy* próżno się kusili o jego dobyte w R. 1405. *Hollandrzy* pod *kommendą* *Xcia Maurycego de Nassau* dobyli go R. 1604. Leży nad morzem, mil 3 od *Bruges*, 5 od *Middelburga*. *Wojsko Hollenderskie* rozproszone między 9 milami zbierane było.

5000. teraz tylko do 2500 rachuje się Generał Major *van der Duun de Graevenhoek* w niewolę wzięty i do Lille zaprowadzony został. gdzie niebezpiecznie 3 razy raniony choruje, brat jego Generał Major zamieszkał się, a drugi brat raniony.

Baron von Lynden, von Hoevelake, Pułkownik regimentu Huzarów poległ, 7. Pułkowników, których za zginionych mieliśmy, znaleźli się, z tym wszystkim brakuje nam całego batalionu gwardyi Szwajcarskiej od *Goumoens*, Pułkownik tego regimentu oki i nosa postradał *Xże de Coubourg* w zupełnym jest marszu przeciwko Francuzom. *Xże Statthalter* sam przedsię wziął udać się do armii, dla ułożenia dokładniejszego operacyi wojennych. Już wczorajszego dnia z małą kalwakatą do Gent wyjechał.

N I E M C Y.

Od wyższego *Renu d: 10 Września*. Część więkza Artylleryi Cesarskiej z Ulm, do armii Wurmzerowskiej i do Freyburg podzielona. Z stojącego

w Tyrolu Cesarskiego korpusu rezerwy 210 oficyerow. 5883 gimeynow, 1351 koni weszło do Kraju Szwabskiego. Feldmarszałek Cesarski Graf *Perarris* już do Kwatery Króla Pruskiego przybył. Miał on Plan nowy operacyi wojennych z Wiednia na terazniejszą jeszcze kompania z wieść.

Z *Frankfurtu dnia 13. Września*. Mowią że Szwajcarya wysłała do Wiednia dwóch Kommissarzow z powodu aresztowania *Sem nville* i jego kompanow, lecz domyslaią się inni, że wcale inny mają zamiar swego pofelstwa.

Do Konstantynopola wielka moc przybyła Francuzkich Emigrantow, którym w Arsenale pozwolono robotę aby na wyżwienie sobie zarobili.

W Amszterdamie już sobie szacują stratę na handlu przez Korfarzow Francuzkich do 20 millionow złotych Holenderskich.

Z *Reinstrom dnia 23 Września*. Z listow z Wiednia pisanych dowiadujemy się, że Cesarz wziął na swoy żold 6000 woyska Hefsov Darmstadt.

W I A D O M O S C I R O Z M A I T E.

Z *Manheym dnia 10 Września*.

Po ataku nie pomyślnym Generała *Würmfera* wespół z *Xięciem de Conde* dnia 27 Sierpnia, przeciwko Francuzom przy *Weysenburgu* obozującym, nie dotąd znacznego niezafzło woyska w swojej pozycyi zostają. Równie około *Mozelli* i *Saare* w nieczynności wszystko, zamiary które były na wzięcie *Bitsch* i *Sar-Lois*, czyli *Sarre-Libre*, jeszcze są w Projekcie, tylko, poki interesa polityczne i wojskowe, które w skrytey są robocie między Dworem Wiedeńskim i Pruskim, ułożone nie zostaną, Woyska Pruskie w spokojności zostawać mają.

Pod trwającą dotąd negocyacyą, nie dano jeszcze z Wiednia Dworowi Pruskiemu żadney finalney rezolucyi.

Z *Londynu dnia 10 Września*.

Królewica *Adolfa* mundur przy akcyi pod *Dunkierką* ze wszystkim był podziurawiony, kapelusz przecięty, w głowę raniony został także, i oko zakrwawione, rany jednak nie są niebezpieczne. Woysko Angielskie, które było wysłane do *Wysp Antylskich*, dostało kontra-ordynas, aby plynęło ku *Dunkierce*. Jeńcy Francuzcy twierdzą, że *Houchard* Generał ich został śmiertelnie raniony.

D O D A.

FRANCYA.

Z Lipska 27 września. Około obozu Wiebelskirchen dnia 14. t. m. od godziny 6. z rana aż po południu z armat i ręczney broni w Schiffsweller i Neudorf okrutne strzelanie słyhać było. To między Francuzami i Forpocztami Szekuli i Saskiemi zaśzło. Od Saskich Karabinierow Major Schindler. Rotmistrz de Goldacker. i Porucznicy de Goltz, od Huzarów Leonardi Porucznik, Unterofficerow 6 i 39 gimeynow rannych, 22 zabitych i ranionych koni. Major de Schindler tak głęboko między nieprzyjaciół zapędził się że 6 ran odebrał. Mniejszy korpusem, liczniejszy nieprzyjacielskie odpędził, zdobył armatę 1. W niewolę Kapitana 1. Officerow innych 3 Feldfebla 1 i 27 gimeynow zabrał.

WŁOCHY.

Z Włoch dnia 10 Września. Król Neapolitański rozkazał Posłowi Francuzkiemu w 8 dniach z Neapolu wyjechać. Flotta Neapolitańska zabiera się pod żagle. Król Sardyński wydał Patent do Miast i Dystryktow Sabaudyi, które od Francuzow są uwolnione, z rozkazem aby wszędy tak jak dawniej odprawowane były nabożeństwa, i sprawiedliwość czyniona.

Generał Montgeroul jeden z współtowarzyszow i Sekretarz legacyi Semobwille, dnia 2 t. m. w Mantui w więzieniu umarł. Xże Toskański ma wyjechać do Wiednia, a natychmiast rządu tego Xięstwa, ma Xże Kinsky zastępować. Wywóz zboża i wszelkich żywności Państwa kościelnego przez Papieża jest zakazany.

HOLANDYA.

Z Hagi dnia 21. Września. Przed wyjazdem swym do armii, Xże Stadhalter pisał do Stanów Generalnych, wyrażając pobudki, i przyczyny wyjazdu swego.

Wyfocy i Wielowładni Mci Panowie.

Po odebraney wiadomości o okolicznościach zaśzłych dnia 13 t. m. nie omietzkalem natychmiast wywiedzieć się o stanie woyska, i mogę W Panom donieść tym czafem: że strata nasza nie jest tak znaczna: iak z początku donaszano. W W. Panowie odbierzcie natykhmiast wiadomość skoro lista korpusu *respectively* każdego wygotowana zostanie, Z tym wszystkim osądziłem za rzecz potrzebną; iżbym sam wyexaminował i weyrzał w stan woyska aktualny: Mam honor przeto donieść W Panom iż dla tey przyczyny przedsięwziętem udać się do woyska: i tą moją odezwą dom moy, i familią, przyiaźni ich; i niemniej wszelkie interessa Krajowe i polityczne troskliwosci czuley; którą Wyfocy i Wielowładni W Panowie macie poruczyć."

(Podpis) *W. Xże d'Orange.*

N I E M C Y.

Z Wiednia dnia 14 Września. Dla pośpiechu operacyi woiennych, i aby kuryerowie w tym celu prędzey mogli odmieniać depesze swoje, ma część Rady woienney na czas trwającej woyny terażniejszy y. z Wiednia bydź przeniesiona do Niedrlandu.

Podatek wojenny zapewne od militarneho Miesiąca Nowembra po wszystkich Krajach Cefarskich będzie rozpisany.

S Z W E C Y A.

Z Sztokolmu dnia 17 Września. Królewskim Cyrkularzom po całym Państwie tuteyżym zapowiedziana była wszystkim Konfystorzom na dzień 12 t. m. Uroczystość powszechnego dziękczynienia za pomyślne urodzaje i zbiory, tudzież za trwający pokoy, którego Szwecya szczęśliwie używa. Duchowieństwo ma przy tey okazji zalecić wszystkim Stanom najwyższemu, wierność prawdziwą ku Królowi, nienaruszone utrzymywanie Rządów i Praw, jedność i miłość po między wszystkie Stany i Obywatele.

R O S S Y A.

Z Amsterdamu dnia 24 Września. Listy z Petersburga donoszą, że Major Suchtelen odebrał zalecenie, aby wraz z Xięciem Generałem Dothorkim granice między Rosyą i Polską

oznaczyli, i miejsce wyznaczyli, gdzieby się nowe fortece zakładać mogły, oraz aby Kamieniec do iak najlepzszego stanu przyprowadzić.

T U R C Y A.

Z Konstantynopola d. 24 Sierpnia. Z okazji celt od towarów Moskiewskich zaszedł tu spor pomiędzy Charge d'Affaires Rosyiskim i Ministerium Porty. Intendent Generalny celt domagał się aby kupcy Rosyiscy dawali celt po 3 od sta za otaxowaniem towarów, albo po 3 od sta od samych towarów. Długa w tey mierze konferencya między Reys-Effendym a Charge d'Affaires Rosyiskim żadnego nie sprawiła skutku, mowią że ci Ministrowie rozefzli się w wielkim nieukontentowaniu, co tu niespokojność sprawiło. Politycy wnofzą że się to dzieie z sekactnych układów Jakobińskich Elmifsaryuszow. (Gazeta du bas Rpin.)

R O Z M A I T E W I A D O M O S C I.

Z Londynu dnia 13. Września. Przez nagłe cofnienie się woysk Pruskich zrozkażu Generała Knobelsdorffa; i przez nieczynność tychże koto Moguncyi i w Xstwie Bipontskim; mieli znaleźć Francuzi sposobność jedną stroną przejścia przez Mozelle; a drugą stroną przez Ren.

Wypis z Listu z Londynu.

„ Kłeska mocarstw skombinowanych
 „ pod Diunkierką pochodzi iuż to z przy-
 „ czyny zastaniania obszernych kra-
 „ iow, a przez to rozerwanie siły pod
 „ ten czas, kiedy Francuzi całym
 „ tłumem na granice zbierali się; iuż
 „ z przyczyny nagłego cofnienia się
 „ z woyskiem Pruskim Generała Kno-
 „ belsdorffa, iuż z samey na koniec
 „ nieczynności armii Pruskiej, ie-

„ szcze od czafu wzięcia Moguncyi;
 „ co dało sposobność Francuzom wol-
 „ nego przejścia z nad Renu i Mozelli
 „ do Flandryi, Prusacy zupełnie spo-
 „ koynemi byli na te wszystkie mat-
 „ sze Francuzkie; i te okoliczności
 „ sprawiły przepowiadanie różnych po-
 „ lityków: o przegranej tego roczney
 „ kampanii.

Depefze przysłane do Dworu Londyńskiego okazują dostatecznie skutek tych przepowiedzeń. (Te Depefze wyrażone były w dōdatku do Gazety Warszawskiej Nro: 80. pod artykułem z Bruxelli.) Nowiny, które dochodzą, sprawiły tu wielkie poburzenia. Hrabia de Lauderdale podał Królowi Notę podpisaną od 40,000. Członki oppozycyine są tych samych zamysłów,

ktorzy wielce zatrudniają się tym, aby zebrali po innych częściach Państwa, jak najwięcej takich podpisów.

Z Frankfurtu dnia 17 Września. Zasłużony ów Generał Pruski Graf de Kalkreuth, około Pirmasens, gdzie nie dawno z szła żwawa potyczka, na dysenteriją miał umrzeć, lecz się to podobno niesprawdzi, czekać należy potwierdzenia. Armia Niemiecka około Renu cierpi wielki niedostatek prowiantu.

Wypis z listu z Bruxelli dnia 19 września. Xże de Kobourg z licznym wojskiem ruszył się do Flandryi: rzeczą jest podobną do prawdy: że w krotce atakować będzie armią Francuską pod komendą Houcharda, dla przymuszenia go do opuszczenia naszego terytorium: w ostatku samym powiodło się nieprzyjacielowi wzięcia w niewolę walecznego Pulkownika Barona de Mulin: który został otoczony z całą swą dywizją pod Tpern.

Z Leodium dnia 20 Września.

Francuzi po potyczce przy Dunkierce pofunęli się i opanowali Furnes i Menin. Armia Hanowerska rozłożyła się o mile od tychże miast, Xże zaś d'Torck z wojskiem swoim stoi w Dixmunde. Woyska Holenderskie, które były przymuszone opuścić swoje stanowiska, cofnęły się ku Deynce nie co za Gand. Generał Beaulieu, udał się do Kortryk końcem zastąpienia tego Miasta. Xże zaś Cobourg na czele 2,5000 woyska pomaszero-

wał celem wyparcia Francuzów z tutejszych okolic, gdzie wielkie mają popelniać excessa; część miasta Menin zburzyli. Wezoray kassa wojska Angielskiego i Hannowerskiego dla zabezpieczenia do Bruxelli przywieziona, dokąd także wiele wozów przybyło z rannymi. Oficyerowie Francuzcy, którzy się tu znajdują, głośno mówią, iż za dni osm armia Francuzka ztamąd ich uwolni.

O przywieżonej kassie dopiero wspomnioney już gazeta Hamburgska pisze, iż po zebraniu się rozpierszonych Anglików i Holendrów, znowu z Bruxelli do woyska zawieziona została.

Wypis z Frankfurtu 21 września. Armia Cesarzaska z Breisgau zbliża się ku arrii Generała Wurmsera, Już Wurmzerowska nie dawno 6 batalionami piechoty, Regimentem kawalerii i wielką artylleryą zmocniona została, teraz blisko Weissenburg stoi.

Kwaterna Krola Pruskiego z Edinghofen do Burgweiler, nie daleko Landawy przeniosła się.

W tutejszych okolicach wielkie zakładają magazyny; głoszą tu że Krol Pruski u nas ma zimowe zalozyć kwatery.

Zwyciężywszy Xże Brunświcki Francuzów około Pirmasens, dnia 18 t. m. Cesarscy opuścili swoy oboz przy Landau, a pomaszerowali ku Weissenburgowi, natychmiast zaś Prusacy tenże sam oboz przy Landau zastąpili.

DONIESIENIA.

Dnia 26 Września, Roku bieżącego, z Warszawy zbiegli 1. Jan Zygmunt Holmberg, Profesyi swojej Złotnik, rodem z Warszawy, mający lat 21. stanu wolnego, wzrostu dość dobrego, białokurawaty, włosow gniadych, sordut nosi piaskowy i ciemno szary, kapelusz okrągły, w butach; 2. Jan John, średniego wzrostu, czarniawych włosow, twarzy podługowatey, chudy, czarnych oczow, lat 24 mający, słabych nog, nosi frak jasny, czarne spodnie i ponczo-

chy, w trzewikach. Ci obydwu znowiwszy się, pokradli następujące Klejnoty i Preciosa. J. P. Janowi Beniaminowi Gescheid, imo. Pierścień wielki, na wierzchu brylant duży waży 1 $\frac{1}{2}$. Kar: 12 brylantami pięknymi sadzony waży 9 $\frac{1}{2}$ Kar: a 6 małych waży 3. Kar: na boku pierścienia 28 Rantow do Tabakierki owalną z Szarnierem Złotą i przezroczyście emaliowaną i malowaną w medallionie z figury, z obu stron drzewa malowane, brzegi białymi emaliowanymi perłami i wszystkie strony prospektu ukształcone na dnie Landszaftcik piękno malowany waży 50 $\frac{1}{4}$ Czerw: 3tio. Tabakierkę Damską owalną z Szarnierem pięknie czerwono emaliowaną z Medallionem. Złota bardzo dobrego, Baruchowi Izraelowi Tabakierkę złotą gładką, Janowi Försterowi złotą owalną przezroczyście emaliowaną Tabakierkę, na wierzchu Medalion z Figurami, emaliowanymi i drugą kńczato owalną Złotą, z Szarnierem, z jednego końca odmyka się z wierzchu Amalia szafier, a brzegi białe emaliowane różne kwiataki są na niej malowane. Ktoby ich gdziekolwiek dostrzegł i przytrzymał, dawszy wiadomość do Kompanii Złotnickiej i Jubilerskiej Warszawskiej obfito odbierze nadgodę, i koszta wszelkie powroczone będą.

W Księgarniach tutejszych i u J. P. Vernezhobra w Starym Mieście pod Nr. 65 rozdać się. Prospekt na Dzieło, które na prenumeratę wychodzić ma pod tytułem Handel Levancki czyli wschodni i na czarnym morzu tak iak teraz przez Europeyzykow iest prowadzony w trzech Tomach, po niemiecku, po Francusku, i po Włosku in 8 maj: Cena całego Dzieła iest Czerw: 6. z których się połowa, to iest Czerw: 3 przy prenumeracyi zapłaca, a druga połowa przy odebraniu całego dzieła w Lipsku pod czas Jarmarku wielkonocnego zapłaci R. 94. Ponieważ te Dzieło niedługo tym czasie wydane będzie w trzech użyż wyrażonych Językach, więc J. W. J. P. P. Prenumeratorowie podług życzenia bądź w jakimkolwiek Języku odebrać mogą.

Podaje się do wiadomości, iż na mocy dekretów tak Sądu Białotockiego Dworskiego, iako Soltysowskiego Koloniów Marcelliny i Szamociny zwanych, w Dobrach wsi Białotocke sytuowanych, włoki Szlach: Wanglerow w Kolonii Marcellinckiej leżące z Zasiwanami. Inwentarzem, y wszelkim zabudowaniem, dnia 22 Miesiąca Października, Roku terażniejszego w Urzędzie Soltysowskim tamże będącym, po południu o godzinie drugiej publiczna odprawować się będzie Licytacya, życzący sobie takowej włoki nabydź, ma się stawić na dzień wyżej oznaczony.

Obwieszczają się wszyscy, ktorzy Prawa lub pretensye iakowe do dworców dwóch przy Ulicach Brukowaney i Farney, w Mieście Skaryszewie sytuowanych, iednego przez Urodzonych Jaroszewskich Szlachetnym Boguckim Mieszczanom Warszawskim, drugiego przez Szlawetnych Dynosow tymże Urodzonym Jaroszewskim sprzedanych, mieć się rozumieją, aby ciż a szczególnie Szlawetny Jan Dynof do Likwidacyi praw i pretensyi w Urzędzie Radzieckim Skaryszewskim dnia 22 Października, Roku bieżącego stawili się.

Licytacya Dworku Szl: Erazma D mella przy Ulicy Pańska zwaney na Bielinie pod Nrem 122. stołeczego, z mocy dekretu konkursowego sądu W ent: i Ławniczych Miasta Bielina przy Warszawie w miejscu sądowym dnia 12 Miesiąca Października, Roku 1793 po południu o godzinie trzeciej odprawiać się będzie, życzący sobie kupić, może wcześnię swoje offerencyą w Kancellaryi Bielinckiej zapisać i na Licytacyi bydź przytomnym.